Nükleer İhracat Kontrolü Yönetmeliği

Türkiye Cumhuriyeti - Nükleer Düzenleme Kurumu - 13.02.2020 Tarihli 31038 Sayılı Resmi Gazete - Nükleer İhracat Kontrolü Yönetmeliği

13.02.2020 Tarihli 31038 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

NÜKLEER İHRACAT KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla, nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarımlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojinin ihracatına izin verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Nükleer Transfer Uyarı Listesi ile Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan, nükleer ihracat kontrolüne tabi eşyayı kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde

Kararnamenin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ile 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Eşya: Barışçıl amaçlı ihracatı yapılan madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojiyi,

b) Güvence Belgesi: Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşyanın ihracatında, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uyarınca alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından alınan onaylı belgeyi,

c) Güvence Denetimi Anlaşması: 20/8/1981 tarihli ve 8/3527 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Arasında Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Andlaşmasına İlişkin Olarak Güvenlik Denetimi Uygulamasına Dair Anlaşmayı,

ç) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,

d) Nükleer Çift Kullanım Listesi: İhracat kontrolüne tabi nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojiden oluşan eşya listesini,

e) Nükleer çift kullanımlı eşya: Nükleer alanda kullanımının yanı sıra nükleer alan dışında da kullanılabilme özelliğine sahip eşyayı,

f) Nükleer ihracat izni: Bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın ihracatı için Kurum tarafından verilen izni,

g) Nükleer ihracat kontrolü: Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın ihracat kontrolünü,

ğ) Nükleer Maddelerin ve Nükleer Tesislerin Fiziksel Korunması Sözleşmesi: 24/6/1986 tarihli ve 86/10753 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması

Sözleşmesi ile 8/4/2015 tarihli ve 2015/7533 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Sözleşmesinde Değişikliği,

h) Nükleer Transfer Uyarı Listesi: İhracat kontrolüne tabi, nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarımlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen ve ilgili teknolojiden oluşan eşya listesini,

ı) Nükleer yakıt çevrimi: Nükleer maddenin dönüştürülmesi, zenginleştirilmesi, nükleer yakıt imalatı, nükleer yakıtların yeniden işlenmesi, plütonyum veya yüksek zenginliğe sahip uranyum ya da uranyum-233 içeren atıkların işlenmesi ile reaktörler ve nükleer fisyon açısından kritik olabilen tesisler ile ilgili faaliyetleri,

i) Son Kullanım Sertifikası: Bu Yönetmelik kapsamına giren ticarete konu eşyanın son kullanım yeri ve son kullanım amacını belirten, ithalatçı ve son kullanıcı tarafından onaylanan belgeyi,

j) UAEA: Uluslararası Atom Enerjisi Ajansını,

k) Yeniden transfer: Nükleer Transfer Uyarı Listesi veya Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamında ihraç edilen eşyanın, alıcı ülke içerisinde başka bir son kullanıcıya transfer edilmesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Nükleer İhracat Kontrolü, Nükleer İhracat İznine İlişkin Esaslar

Nükleer ihracat kontrolü

MADDE 5 – (1) Kurum, Nükleer Transfer Uyarı Listesi ile Nükleer Çift Kullanım Listesini Kurumun resmî internet sitesinde yayımlar, gerektiğinde günceller.

(2) Nükleer Transfer Uyarı Listesi ile Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın herhangi bir alıcı ülkeye yapılacak barışçıl amaçlı ihracatında Kurumdan nükleer ihracat izni alınması zorunludur.

(3) Nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla, nükleer ihracata konu eşyaya ilişkin olarak diğer bakanlık, kurum veya kuruluşlardan gelen talep kapsamında Kurum tarafından ihracata konu eşya ile ilgili teknik değerlendirme yapılır ve ilgili bakanlık, kurum veya kuruluş

bilgilendirilir.

Nükleer ihracat izni

MADDE 6 – (1) Kurum, nükleer ihracat iznini verirken Milli Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının yazılı görüşünü alır.

(2) Nükleer ihracat kontrolüne tabi eşyanın ihracatı başka bakanlık, kurum ve kuruluşlardan da izin alınmasını gerektiriyorsa bu izinlerin verilmesi, Kurum tarafından nükleer ihracat izni verilmesi ön koşuluna bağlıdır.

Başvurunun yapılması, incelenmesi ve iznin verilmesi

MADDE 7 – (1) Nükleer ihracat izni almak isteyen ihracatçı;

a) Nükleer İhracat İzni Başvuru Formu (Ek-1),

b) Son Kullanım Sertifikası (Ek-2),

c) Bağlı bulunduğu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıt ve tescilli olduğunu gösterir onaylı üye belgesi,

ç) Kurum tarafından belirlenen ücretin Kurum hesabına yatırıldığını gösterir banka dekontu,

d) İhraç edilmek istenen eşyanın teknik özelliklerini gösteren belge

ile birlikte Kuruma başvurur. Kurum gerekli gördüğü durumlarda ek bilgi ve belgeler de isteyebilir.

(2) Başvuru sırasında sunulan bilgi ve belgeler Kurum tarafından incelenir, eksiklik varsa başvurana bildirilerek tamamlanması istenir. Bilgi ve belgeler yeterli görülürse, Milli Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının yazılı görüşlerinin alınmasını müteakip, nükleer ihracat izni verilir.

İznin süresi, süre uzatımı ve diğer hususlar

MADDE 8 – (1) Nükleer ihracat izni, veriliş tarihinden itibaren altı ay için geçerlidir. İhracatçı, ihracat gerçekleştikten sonra bir ay içinde ihracatın gerçekleştiğini gösteren gümrük beyannamesi ile ihracata konu eşyanın son kullanıcı tarafından teslim alındığını gösterir belgeyi

Kuruma sunmakla; ihracatın gerçekleşmemesi durumunda, izin süresinin bitiminden sonra en geç bir ay içinde Kuruma bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

(2) İhracatçı, nükleer ihracat izninin geçerlilik süresinin bitiminden en az bir ay önce Kuruma başvurması kaydıyla süre uzatım talebinde bulunabilir. İhracatçının talebinde yer alan gerekçeler Kurum tarafından değerlendirildikten sonra verilen iznin süresi uzatılabilir.

(3) Verilen iznin iptal edilmesi durumunda, izne ilişkin bilgiler Kurum tarafından Ticaret Bakanlığına bildirilir.

(4) Nükleer ihracat izni, kapsamı ve süresini aşacak şekilde kullanılamaz, başka kişi veya kuruluşlara devredilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesi Kapsamındaki Eşyanın İhracat Koşulları

Nükleer silah ve patlayıcıların yasaklanması

MADDE 9 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın ihracatında; ihraç edilen eşyanın veya ihraç edilen eşya kullanılarak üretilen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya teknolojinin nükleer silah veya patlayıcı yapımı ile ilgili bir faaliyette ya da UAEA'nın güvence denetimi olmayan bir nükleer yakıt çevrimi faaliyetinde kullanılmayacağına dair ithalatçı ve son kullanıcının taahhüdünü içeren Son Kullanım Sertifikası nükleer ihracat izni başvurusu sırasında ihracatçı tarafından Kuruma sunulur.

(2) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşyanın ihracatında; nükleer ihracat izni, ihraç edilen eşyanın veya ihraç edilen eşya kullanılarak üretilen madde, malzeme, ekipman, sistem, bileşen veya teknolojinin nükleer silah veya patlayıcıların yapımında kullanılmayacağına dair alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarınca düzenlenen Güvence Belgesi Kuruma sunulduktan sonra verilir.

Güvence denetimi

MADDE 10 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşyanın ihracatında; alıcı ülke ile UAEA arasında imzalanmış bir Güvence Denetimi Anlaşmasının yürürlükte olması veya eşyanın UAEA güvence denetiminin uygulandığı tesislere ihraç edilecek olması şartı aranır.

(2) Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın ihracatında; eşyanın, UAEA güvence denetimine tabi olmayan nükleer yakıt çevrimi faaliyetinde kullanılmayacak olması şartı aranır.

Zenginleştirme tesisi, ekipmanı ve teknolojisinin ihracatı

MADDE 11 – (1) Bir zenginleştirme tesisinin, ekipmanının veya teknolojisinin ihracatında; nükleer ihracat izni, ihraç edilen tesisin veya ekipmanın veya ihraç edilen teknolojiye dayanan herhangi bir tesisin %20'nin üzerinde zenginleştirilmiş uranyum üretmek üzere tasarımlanmayacağına veya işletilmeyeceğine dair alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarınca düzenlenen Güvence Belgesi Kuruma sunulduktan sonra verilir.

Fiziksel koruma

MADDE 12 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşyanın ihracatı ve bu kapsamdaki sevkiyatında alınacak fiziksel koruma önlemlerine ilişkin olarak ihracatçı, ithalatçı ve taşıyıcı firmalar, aralarında tarafların sorumluluklarının belirleneceği bir sözleşme yapar.

(2) Nükleer maddenin ihracatı ve bu kapsamdaki sevkiyatında alınacak fiziksel koruma önlemleri, nükleer maddenin sınıfına göre, Nükleer Maddelerin ve Nükleer Tesislerin Fiziksel Korunması Sözleşmesinde belirtilen önlemler asgari olmak kaydıyla, ilgili ulusal mevzuat ve alıcı ülkenin mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilir.

Yeniden transfer

MADDE 13 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamında ihraç edilen bir eşyanın yeniden transferi söz konusu olduğunda; ithalatçı ve son kullanıcı, yeniden transfer edilen eşyanın nükleer silah veya patlayıcı yapımı ile ilgili bir faaliyette ya da UAEA 'nın güvence denetimi olmayan bir nükleer yakıt çevrimi faaliyetinde kullanılmayacağını Son Kullanım Sertifikası ile taahhüt eder.

Yaptırımlar

MADDE 14 – (1) Nükleer ihracat kontrolü ile ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması ile Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşyanın Kurumdan izin alınmadan ihraç edilmesi hallerinde 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yaptırım uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 15 – (1) 13/9/2007 tarihli ve 26642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 4/4/2012 tarihli ve 28254 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik Kapsamına Giren Eşya Kalemlerini Belirten "Nükleer Transfer Uyarı Listesi" ve "Nükleer Çift Kullanımlı Eşya Listesi"ne İlişkin Tebliğ (TAEK/NGD: 2012/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası ile yürürlükten kaldırılan mevzuata yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış mevcut başvurular, başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.